

Ajarännak Viru-Nigulas

Lea Metsis

Kunda ühiskümnaasiumi
koolipsühholoog

10. augustil toimus Viru-Nigulas raamatukogu 100. aastapäevale ja Hans Krikmanni 100. surmaaastapäevale pühendatud kodukandipäev.

Möödunud pühapäeval keerati Viru-Nigulas aeg 100 aastat tagasi. Tähistati kohaliku raamatukogu 100. aastapäeva ja valla omaaegse kultuurisuurkuju Hans Krikmanni 100. surmaaastapäeva lähedal enaariumi ja lavastusega stiilipeoga, kus osales ohtralt sajanditaguses rõivastusstiilis inimesi.

Vana aja tunnet ja pidulikkust aitasid rõhutada "herra Krikmanni" ürituse läbi viimine, vallavanema etteasted ja väärিকা krahvipere osalemine.

Algus raamatukogus

Päev algas raamatukogus, kuhu värvikas seltskond kell 11 kogunes. Aukohtadel, lihtrahvast eraldi, istusid krahvinna ja krahv Tiesenhausen. Krahvihärra oli autentse eelmise sajandi smokingus ja torukübaraga, monokkel silmas, krahviproua uhkes veinpunases šlehti ja järelelohisega sabaga seelikus.

Nende kõrval istusid raamatukogus varem töötanud inimesed.

Härra Krikmann aga juhatas piduliku ürituse asjakohaselt sisse ja korraldas kogu järgnevat edukalt ja väärಿಕalt.

Kikilipsuga ülipidulik vallavanem tegi pära ja huvitava ettekande, alustades raamatute ja raamatukogude juba üle 5000-aastasest ajaloost. Kuulsime ka, et Viru-Nigulas loodi raamatukogu 1908. aastal kohaliku haridusseltsi eestvõttel ja esimesed 200 raamatut saadi annetusena. Raamatuid laenutas välja Anton Ruben igal pühapäeval tund aega ja inimese kohta kuni 2 raamatut. Laenajad maksid iga kuu 5 kopikat.

Raamatukogu praegune juhataja Hiie Kivilo andis ülevaate raamatukogus töötanud inimestest.

Kui algas õnnitlemine, tunnustas maakonna keskraamatukogu direktor Oie Tamiksäär raamatukogu head tööd. Kiidusõnu ja tänu väljendasid mitmed kohalike ettevõtete esindajad, maakonna raamatukogude juhatajad ja kohalikud inimesed.

Viimastelt kõlas kiitus juhatajale, kes on suutnud asutuse muuta nii hubaseks ja õdusaks.

Kummine pastoraadis

Kui kogu see särav vanaaegses riietuses seltskond vana pastoraadi poole liikus, võttis neid selle juures vastu puhkpilliorkestri hoogne esinemine. Oli muusikat ja kõnesid ning siis suunduti juba pastoraadi möödunud aegade hõngulisse saali, kus ootasid pikad kaetud laudad mitmesuguste peosöökidega: sült, sink, oad, kali, karask, koduõlu jne.

Kaks tundi möödus kiirelt saalis üleelmise sajandi lõpu sündmustest mõeldes, ühiselt vanu laule laudes, koori kuulates, õues ringmänge mängides, puhkpillide

Viru-Nigula pastoraadis toimunud stiilipeole tuli osalema ohtralt sajanditaguses rõivastusstiilis inimesi. Kaks tundi möödusid kiiresti ja lõbusalt.

Andres Ehrenpreis

saatel tantsides või regilaulu koos lauldes.

Kui kaasaegselt kõlasid papa Krikmanni sõnad, kes tolle aja haridustööd juhtida tahtvate inimeste kohta rääkis, et korratu asjaajamine selles vallas suurt kahju võib tuua: "Kaks-kolm arusaamata inimest, kelle peas veel riulidki asutamata, kuhu mõistust peale panna, hakkavad kooli asju sekkedama, mis nende silmapiirilt kaugelt eemal ja kõrgemal seisab. Võtku õpetust, et iga poisike veel mitte hea asjade alalhoidja ega korrastaja ei ole. Talitaja peab mees olema, aga mitte nolikate hääletooru!"

Saalis istudes, kaasa lauldes, vana aja ehedat hõngu kogedes ja oma valla armsaid sajanditaguses riietuses inimesi vaudates läks mõte esivanematele ning vastu-

KODUKANDIPÄEV

- Stiilipeo kava koostas Eha Piirsalu.
- H. Krikmanni peosõnas oli Jaak Lepik.
- Sündmust rahastas KOP.

tustundele nende ja ka tulevaste põlvete ees. Tundsin ka suurt tänutunnet ja imetlust päeva korraldajate ees.

Ilmataadigagi oli neil vettpidav kokkulepe – kogu ürituse aja oli mõnus pehme pilvealune ilm, lõpus hakkas isegi päike paistma. Tõeline rahvapidu, millest jäi hinge üks ütlemata armas ja soe tunne – sel list hinnangut kuulsin nii mitmeltki osalejal. Ja olen nendega väga nõus!